

РЕЦЕНЗИЯ

По процедура за придобиване на образователна и научна степен „Доктор”

Професионално направление: 8.2.Изобразително изкуство

НБУ; магистърски факултет; департамент „Дизайн“;

докторска програма „Дизайн“

Тема:

„ДИГИТАЛНИТЕ МЕДИИ КАТО ФАКТОР ЗА ПРОМЯНА НА МОДНАТА ИНДУСТРИЯ”

докторант: Стоян Василев Бунджулов

От доц. д-р Елена Тодорова, НБУ

Данни за дисертацията :

Дисертационният труд се състои от увод, четири глави, заключение, библиография, приложения, научни приноси, както и източници. Трудът, като общ обем, съдържа 172 страници текст и 61 изображения в подкрепа на основната теза.

В структурно отношение са налице всички необходими компоненти, които се изискват за такъв вид разработка. Съотношението между обема и съдържанието на отделните глави е балансирано. При цитиранията в текста коректно са посочени източниците под линия. Целите и задачите формулирани във

въведението на дисертационният труд се отнасят към разглежданата тема и притежават достатъчна яснота и конкретност.

Актуалност и значимост на дисертационният труд:

Дисертацията разглежда изключително актуална за нашето съвремие тема. В българската научна литература до този момент липсва систематизирано цялостно проучване за влиянието на дигиталните медии върху модната индустрия. Трябва да се подчертае, че Стоян Бунджулов представя едно изследване, което не е компилация или развитие на вече публикувани трудове. От анализа на текста на дисертационният труд става ясно, че при неговото създаване е използвана значителна по обем литература, която намира коректно място в текста на дисертацията. Литературата използвана в дисертационният труд съответства на предмета и обекта на изследването, както и на поставените от автора в отделните глави на труда проблеми. Библиографията съдържа 113 цитирани източника от наши и чуждестранни печатни и електронни издания.

Цели и задачи на дисертационният труд

Целта на изследването е логично обоснована, а произтичащите от това конкретни задачи на труда са ясно формулирани. Още във въвеждащите страници на текста, докторанта аргументирано се обосновава за посоката на изследователските си търсения, да проучи влиянието на дигиталната революция върху света на модата, да проследи нейното възникване, обособяване, развитие и съвременно състояние, както и да очертае възможните посоки за бъдещо развитие.

Методология на изследването

В дисертационният труд е приложен интердисциплинарен подход, който дава възможност за обобщаване на данните от различни научни дисциплини, отнасящи се към конкретния обект на изследване. Приложен е нестандартен модел на изследване, който обхваща използването на разнообразни източници. Поради изключителната динамика, сложност и всеобхватност на изследваната тема е направен анализ на вече утвърдени практики и технически платформи. Докторанта използва както емпирични методи, логично обвързани с визуалния материал, така и теоретични, като анализ на признаци, функции и свойства отнесени към специфичния обект на теоретичен анализ в труда. Също така са приложени и индуктивни заключения за характерни влияния на платформи, блогове и онлайн пространства върху потребителите на мода. Застъпен е и сравнителният анализ при проследяване на историята преди дигиталната революция, първите блогове и ранните платформи за мода.

Първа глава

В първа глава от дисертационният труд се изследват и разясняват основни понятия и термини. Разглеждат се социалните, икономическите и политическите влияния върху развитието на модните онлайн пространства. Проследен е генезиса на възникване на първите блогове и онлайн платформи за мода. Историческият преглед обхваща периода от творчеството на Чарлз Уърт (XIX в), през годините на дигиталната революция (50-те / 70-те години на XX в), за да се стигне до модните блогове и социалните медии, които определят новия начин на общуване.

Втора глава

В тази глава се проследяват промените в модната индустрия, наложени от бързите темпове на развитие на дигиталните медии. Направен е анализ на влиянието на блоговете, както и връзките им с различни брандове и рекламни агенции при определяне на новите модни трендове. Разгледано е значението на актуалните онлайн платформи: Инстаграм и Снапчат. Внимание се обръща на ролята на електронната търговия в новите онлайн комуникации. Представени са възможни насоки и предпоставки за развитие на определени онлайн системи.

Трета глава

В трета глава се разглеждат най-популярните системи за изграждане на онлайн пазарни платформи за мода и блогове. Чрез анализ и съпоставка на успешни и печеливши бизнес модели в онлайн пространството е обяснена тяхната същност и специфика.

Четвърта глава

В тази глава са обяснени основни понятия и термини. Анализирана е ролята на интерфейса, както и значението на цветовете схеми при блоговете и онлайн магазините на топ брандове от света на модата. Акцентира се върху ролята на дизайна и цветовото оформлението на онлайн представянето, за да се постигне максимален ефект върху потребителя и пораждането на положителни чувства у него, с цел да купи определен продукт. Анализирани са някои от най-големите модни сайтове в мрежата, тяхната структура и логика в чисто дизайнерски аспект.

Заклучение

Докторанта е синтезирал резултатите от изследването в изводи и теоретични обобщения. Той доказва съществената роля, която имат дигиталните медии, превърнали се във фактор за промяна на модната индустрия

Оригинаалност и автентичност на труда

На основата на направеният анализ на дисертационния труд, мога да кажа, че са изведени и формулирани изводи, които притежават висока степен на оригинаалност и практическа приложимост. Значителен е собственият принос на докторанта при събирането и анализирането на примерите, както и тяхната адаптация към целите и задачите на изследването. Използваните методи са творчески развити и приложени към цялостен анализ на влиянието на дигиталните медии като фактор за промяна на модната индустрия. Представеният ми дисертационен труд дава основание да твърдя, че той съдържа значителен потенциал за развитие на заложените в него идеи. Дисертационният труд може да послужи за създаване на учебно помагало за ученици и студенти.

Научни приноси

Дисертационният труд е създаден напълно самостоятелно от докторанта, като очевидно се базира на сериозно проучване и задълбочено теоретично изследване на посочената тема. За първи път в нашата научна литература е проследено и анализирано възникването, развитието и налагането на дигиталните модни блокове и платформи за онлайн търговия. Обект на детайлен анализ са бизнес модела, начина на действие и добрите практики в онлайн рекламни кампании.

Подробно са анализирани промените и развитието в социалния и артистичен начин на онлайн изразяване в модната и социалната блогсфера. Също така е предложена теоретична и методологична основа за понататъшно развитие на науката за потребителския интерфейс.

Заключение и предложение

Дисертационният труд представлява завършено и пълноценно научно изследване. Той отговаря на най-високите изисквания за научен труд и поради това заслужава положителна оценка. Имайки предвид приносните моменти в представената от Стоян Бунджулов дисертация, предлагам на колегите от уважаемото научно жури да му бъде присъдена образователна и научна степен „Доктор” по професионално направление 8.2. Изобразително изкуство.

Доц. д-р Елена Тодорова